

Selvitys Business
Finland Oy:n
hallinto- ja
ohjausjärjestelmästä
2018

Sisällys

1. Hallinnon ja ohjauksen yleiset lähtökohdat ja periaatteet	3
1.1 Selvitys Business Finland Oy:n hallinto- ja ohjausjärjestelmästä.....	3
1.2 Yleistä	3
1.3 Toimintaa ohjaavat lait ja säännökset	3
1.4 Hyvän hallinnointitavan noudattaminen	4
1.5 Omistajan tahtoa toteuttava ohjaus.....	5
1.6 Toiminnan rahoitus.....	6
1.7 Vastuu päätöksistä ja sitoumuksista Business Finlandissa	7
2 Business Finlandin hallintoelimet	8
2.1 Innovaatorahoituskeskus Business Finlandin johtokunta.....	8
2.2 Johtokunnan tarkastusvaliokunta.....	9
2.3 Innovaatorahoituskeskus Business Finlandin pääjohtaja	9
2.4 Business Finland Oy:n yhtiökokous.....	10
2.5 Business Finland Oy:n hallitus.....	10
2.6 Teemakohtaiset advisory board -ryhmät.....	11
2.7 Muut elimet	11
2.8 Johtoryhmä	11
3 Sisäinen valvonta ja riskienhallinta	12
3.1 Sisäinen valvonta	12
3.2 Sisäisen valvonnan tuki	13
3.3 Sisäinen tarkastus	14
3.4 Taloudellisen raportointiprosessin valvonta.....	14
4 Ulkoinen tarkastus	15
4.1 Innovaatorahoituskeskus Business Finlandin ulkoinen tarkastus.....	15
4.2 Business Finland Oy:n ulkoinen tarkastus.....	15
5 Palkat ja palkkiot.....	15
6 Ohjaukseen liittyvä viestintä	16
7 Business Finland Oy:n johtoa ja tilintarkastajia koskevat tiedot 2018.....	16
7.1 Yhtiön hallitus	16
7.2 Toimitusjohtaja ja muu johto.....	16
7.3 Tilintarkastajat	17
8 Palkka- ja palkkioselvitys 2018.....	17
8.1 Palkitsemisen päätöksentekojärjestys.....	17
8.2 Palkitsemisen keskeiset periaatteet	18
8.3 Palkitsemisraportti	18

1. Hallinnon ja ohjauksen yleiset lähtökohdat ja periaatteet

1.1 Selvitys Business Finland Oy:n hallinto- ja ohjausjärjestelmästä

Tämä selvitys Business Finland Oy:n hallinto- ja ohjausjärjestelmästä perustuu Innovaatorahoituskeskus Business Finlandin ja Business Finland Oy:n yhteiseen yleiseen ohjaus- ja hallintomallin kuvaukseen 14.5.2018 sisältäen olennaisilta osin koko Business Finland – kokonaisuuden hallinnoinnin kuvauksen. Business Finland Oy:n johtoa, tilintarkastajia ja yhtiön johdolle maksettuja korvauksia koskevat yksityiskohtaiset tiedot vuodelta 2018 on esitetty selvityksen lopussa kappaleissa 7-8. Selvitys on laadittu soveltuvin osin Arvopaperimarkkinayhdistys ry:n antaman Suomen listayhtiöiden hallinnointikoodin (2015) suosituksen mukaisesti. Selvitys annetaan yhtiön hallituksen toimintakertomuksesta erillisenä.

1.2 Yleistä

Business Finland (BF)-kokonaisuus on rakenteeltaan viraston ja erityistehtäväyhtiön yhdistelmä.

Kokonaisuuden muodostavat Innovaatorahoituskeskus Business Finland, joka on valtion viranomainen, sekä Business Finland Oy tytäryhtiöineen, joka on valtion sataprosenttisesti omistama erityistehtäväyhtiö. Lisäksi Business Finland -kokonaisuuteen liittyy läheisesti Innovaatorahoituskeskus Business Finlandin ohjauksessa pääomasijoituksia tekevä Business Finland Venture Capital Oy.

Business Finlandissa hyödynnetään innovatiivisesti virasto- ja yhtiömuodon erityispiirteet tavoiteltujen hyötyjen saavuttamiseksi.

Yritysten tarpeisiin asiakasrajapinnassa vastaa yritysmäisellä palveluasenteella toimiva erityistehtäväyhtiö, joka on houkutteleva työnantaja myös nousevien alojen huipposaajille, jotka usein haluavat myöhemmin jatkaa uraansa ensisijaisesti yksityisellä sektorilla. Virasto on puolestaan hyvin toimivaksi tunnettu rajapinta politiikkaohjauksen suuntaan ja tarjoaa vakiintuneet menettelyt, joilla turvataan julkisen rahan vastuullinen käyttö.

1.3 Toimintaa ohjaavat lait ja säännökset

Business Finlandin toiminta on tarkkaan säädelyä. Toimintaa ohjaavat sitä koskeva erityislainsäädäntö, valtiontukea koskevat kansalliset ja eurooppalaiset säädökset sekä yhtiömuotoisen toiminnan osalta osakeyhtiölaki. Julkisia hallintotehtäviä hoitaessaan Business Finland noudattaa hallinnon yleislakeja. Keskeiset toimintaa ohjaavat säädökset, jotka koskevat joko molempia tai jompaa kumpaa Business Finland -toimijoista ovat:

Laki ja asetus Business Finland -kokonaisuudesta

- Laki Innovaatorahoituskeskus Business Finlandista ja Business Finland -nimisestä osakeyhtiöstä (1146/2017)
- Valtioneuvoston asetus Innovaatorahoituskeskus Business Finlandista ja Business Finland -nimisestä osakeyhtiöstä (1147/2017, muutos 1374/2018)

Valtiontuki (kansalliset säädökset)

- Valtionavustuslaki (688/2001)
- Laki valtion lainanannosta ja valtiontakauksesta muutoksineen (449/1988)

- Asetus valtion lainanannosta ja valtiontakauksesta (450/1988)
- Laki taloudelliseen toimintaan myönnettävän tuen yleisistä edellytyksistä (429/2016) UUSI!
- Valtioneuvoston asetus tutkimus-, kehittämis- ja innovaatiotoiminnan rahoituksesta (1444/2014)
- Valtioneuvoston asetus yritysten yhteishankkeisiin myönnettävästä kansainvälistymisavustuksesta vuosina 2016 – 2020 (1734/2015)

Valtiontuki (EU-säädökset)

- Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen (2010/C83/01) 107-109 artiklat
- Komission asetus (EU) N:o 651/2014 tiettyjen tukimuotojen toteamisesta sisämarkkinoille soveltuviksi perussopimuksen 107 ja 108 artiklan mukaisesti (yleinen ryhmäpoikkeusasetus)
- Komission asetu (EU) N:o 1407/2013 Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen 107 ja 108 artiklan soveltamisesta vähämerkityksiseen tukeen (de minimis -asetus)
- Komission suositus mikroyritysten sekä pienten ja keskisuurten yritysten määritelmästä (EY 361/2003)
- Puitteet tutkimus- ja kehitystyöhön sekä innovaatiotoimintaan myönnettävälle valtiontuelle (2014/C198/01)

Hallinnon yleislait ja muut hallinnollisia menettelyjä koskevat tärkeimmät säädökset

- Hallintolaki (434/2003)
- Hallintolainkäyttölaki (586/1996)
- Laki julkisista hankinnoista ja käyttöoikeussopimuksista (1397/2016)
- Laki viranomaisten toiminnan julkisuudesta (621/1999)
- Henkilötietolaki (521/1999) (25.5.2018 lukien EU:n yleinen tietosuojas-asetus)
- Laki sähköisestä asioinnista viranomaistoiminnassa (13/2003)
- Laki vahvasta sähköisestä tunnistautumisesta ja sähköisistä allekirjoituksista (617/2009)
- Laki yrityspalvelujen asiakastietojärjestelmästä (293/2017)
- Kielilaki (423/2003)
- Laki julkisyhteisöjen henkilöstöltä vaadittavasta kielitaidosta (424/2003)

Erityistehtäväyhtiöiden toiminta

- Osakeyhtiölaki (624/2006)
- Laki valtion yhtiöomistuksesta ja omistajaohjauksesta (1368/2007)

1.4 Hyvän hallinnointitavan noudattaminen

Julkisen hallinnon alalla hyvä hallintotapa turvaa hyvän hallinnon toteutumisen. Hyvän hallinnon perusteista sekä hallintoasiassa noudatettavasta menettelystä säädetään hallintolaissa (434/2003). Lakia sovelletaan siinä säädetyin rajauksin Innovaatorahoituskeskus Business Finlandissa ja soveltuvin osin myös Business Finland Oy:ssä.

Business Finland noudattaa hyvää hallintotapaa, mikä Business Finlandin tapauksessa tarkoittaa toiminnan johtamista ja valvontaa siten, että turvataan:

- korkea omistaja-arvo – ennen kaikkea julkisten varojen käytön vaikuttavuus, vastuullisuus, läpinäkyvyys ja tehokkuus,

- korkea asiakasarvo – ennen kaikkea asiakaspalvelun korkea kokonaislaatu, asioiden käsittelyn riittävä huolellisuus ja riipeys sekä asianmukainen neuvontavelvollisuuden hoitaminen ja päätösten tiedoksiänto,
- hyvä työntekijäkokemus – ennen kaikkea merkityksellinen työ ja hyvä mahdollisuus osaamisen kehittämiseen ja tehtäväkiertoon,
- ketterä strateginen uudistuminen – ennen kaikkea jatkuva herkyys toimintaympäristön muutoksille ja kyky muuttaa joustavasti toimintamalleja ja resurssien käytön painopisteitä.

Business Finlandin johtokunta hyväksyy Business Finlandin operatiivista toimintaa ohjaavat keskeiset periaatteet ja toimintalinjaukset. Johtokunta vahvistaa myös Business Finlandin toimintaa ohjaavat toimintaperiaatteet, jotka määrittävät Code of Conduct -dokumenteissa. Code of Conduct –ohjeistus kokoaa yhteen Business Finlandin keskeiset eettiset periaatteet ja juridiset säännöt ja se koskee sekä Business Finlandin työntekijöitä, että hallintoelinten jäseniä.

Code of Conduct sisältää Business Finlandin toiminnassaan noudattamat:

- *Hyvän rahoitustoiminnan ja yleiset hyvän toiminnan periaatteet*, joilla turvataan asiakkaiden kohtelun puolueettomuus, tasapuolisuus ja riippumattomuus sekä tarkoituksenmukainen resurssien käyttö (järkevä hyötyjen ja panostusten suhde) ja varmistetaan puolueettomuus päätöksenteossa ja valmistelussa,
- *Tiedon ja toiminnan avoimuutta ja luottamuksellisuutta koskevat linjaukset*, joilla turvataan yhtäältä toiminnan edellyttämä luottamuksellisuus ja asiakkaiden liikesalaisuuksien säilyminen ja toisaalta julkisten resurssien käytön suuri läpinäkyvyys,
- *Työyhteisössä toimimista koskevat periaatteet ja tavoitekultuurin kuvaus*, joilla linjataan Business Finlandin onnistumista ja hyvää työntekijäkokemusta tukeva tavoitekulktuuri ja sen toteutumiseen johtavat toimintalinjat.
- *Esteellisyys- ja sisäpiiriohjeistuksen*, joka selventää jääviyden ja sisäpiiritiedon käsitteet sekä antaa valmiudet tunnistaa esteellisyiden aiheuttavat tilanteet sekä asiakasyritystä koskeva, sisäpiiritiedoksi luokiteltava informaatio ja estää näihin liittyvät virheet.
- *Väärinkäytösten tilanteita koskevat linjaukset ja toimintaohjeet*, joilla turvataan riipeä väärinkäytösepäilyjen tunnistaminen ja selvittäminen sekä määrätietoinen ja asianmukainen väärinkäytöksiin puuttuminen.

1.5 Omistajan tahtoa toteuttava ohjaus

Business Finland -kokonaisuus kuuluu työ- ja elinkeinoministeriön hallinnonalaan. Innovaatio-rahoituskeskus Business Finland (rahoituskeskus) on ministeriön ohjauksessa toimiva valtion viranomainen, joka puolestaan hallinnoi valtion kokonaan omistamaa Business Finland -nimistä osakeyhtiötä sekä Business Finland Pääomasijoitus Oy:tä. Työ- ja elinkeinoministeriö ohjaa ja valvoo rahoituskeskuksen kautta Business Finland -kokonaisuuden toimintaa valtionhallinnon tulosohtauskäytäntöjen ja ministeriön työjärjestyksen mukaisesti.

Business Finlandin tulosohtauksesta vastaa työ- ja elinkeinoministeriössä innovaatio- ja yritysrahoitusosasto. Business Finlandille on nimetty ministeriössä päätulosohjaaja sekä hänen johtamansa tulosohtaustiimi, joiden tehtävänä on ylläpitää riittävää vuorovaikutusta ministeriön ja Business Finlandin välillä sekä huolehtia tulosohtaukseen liittyvästä valmistelusta ja toimintaa ohjaavien säädösten ajantasaisuudesta.

Ministeriö ohjaa Business Finlandin toimintaa strategisella tasolla siten, että toiminta on linjassa valtioneuvoston strategioiden ja linjausten kanssa. Ohjaus tapahtuu ensisijaisesti toiminnan yhteiskunnalliselle vaikuttavuudelle ja tuloksellisuudelle asetettavien tavoitteiden avulla. Tavoitteet asetetaan neljän vuoden jaksolle ja niitä tarkistetaan tarvittaessa vuosittain. Ministeriö seuraa ja arvioi Business Finlandin toimintaa jatkuvasti. Seurannassa ministeriö keskittyy konsernin tavoite- linjausten ja Business Finlandin tulostavoitteiden toteutumiseen ja niitä koskeviin poikkeamiin. Tilinpäätöskannanotossa ministeriö antaa vuosittain julkisen arvion Business Finlandin toiminnasta.

Innovaatorahoituskeskus Business Finland raportoi ministeriölle Business Finland -kokonaisuuden tavoitteiden toteutumisesta valtionhallinnon ohjausmallin ja ohjeistuksen mukaisesti. Raportointi tapahtuu tilinpäätöksen sekä puolivuositarkastuksen muodossa. Tilinpäätös laaditaan työ- ja elinkeinoministeriön ohjeistuksen mukaisesti maaliskuussa ja puolivuositarkastus kaudelta 1.1.–30.6. elokuussa. Johtokunta käsittelee Business Finland -kokonaisuuden raportit ja allekirjoittaa tilinpäätöksen. Rahoituskeskuksen tilintarkastuksesta vastaa Valtiontalouden tarkastusvirasto (VTV).

Rahoituskeskuksen hallinnoimat yhtiöt ovat erityistehtäväyhtiöitä, joiden omistajaohjaus on erityislaeilla määritelty Innovaatorahoituskeskus Business Finlandin tehtäväksi. Erityistehtävä- yhtiöiden omistusta koskevasta päätöksenteosta ja omistajaohjauksesta säädetään valtion yhtiö- omistuksesta ja omistajaohjauksesta annetussa laissa (1368/2007). Yhtiöiden omistajaohjauksen järjestäminen kuuluu pääjohtajan vastuulle. Business Finland Oy:n omistajaohjaajana toimii Rahoituskeskus Business Finlandin pääjohtaja itse. Omistajan edustajasta Business Finland Venture Capital Oy:n yhtiökokouksessa pääjohtaja päättää vuosittain erikseen.

Rahoituskeskus ja Business Finland Oy tekevät vuosittain palvelusopimuksen, jossa määritellään yhtiön lakisääteisiin tehtäviin perustuvat toimenpiteet ja niistä vuosittain maksettava korvaus. Palvelusopimukseen liitetään suunnitelma rahoituskeskuksen ja yhtiön tulevan nelivuotiskauden toiminnasta. Palvelusopimuksen sisällöllistä toteutumista ja siihen perustuvia kustannuksia seurataan jatkuvasti Business Finlandin johtotiimin kokouksissa osana Business Finlandin kokonaisvaltaista johtamista. Erillisiä katselmointeja palvelusopimuksen ja siihen perustuvien kustannusten toteutumiseen sekä sopimuksen mahdollisiin muutostarpeisiin tehdään aina tarvittaessa, kuitenkin vähintään neljän kuukauden välein.

Rahoituskeskuksen ohjaamat erityistehtäväyhtiöt laativat vuosittain tilinpäätöksensä kansain- välisten tilinpäätösstandardien (International Financial Reporting Standards, IFRS) mukaisesti. Tilinpäätökset käsitellään osakeyhtiölain mukaisesti yhtiöiden hallituksissa, ja ne julkistetaan maaliskuussa. Yhtiöiden tilintarkastukset tekee auktorisoitu tilintarkastusyhteisö ja ne kattavat kirjanpidon, tilinpäätöksen ja hallinnon tarkastuksen.

1.6 Toiminnan rahoitus

Business Finland on kasvua ja uudistumista kiihdyttävä valtion politiikkatoimija, jonka toiminnan kustannukset katetaan julkisista varoista. Business Finlandin olemassaolon oikeutus perustuu siihen, että puhtaasti markkinaehtoisesti toimivat palveluntarjoajat eivät tuota kaikkia kansan- talouden kasvun ja yhteiskunnan kestäväen kehityksen kannalta tarpeellisia asiantuntijapalveluja ja korkean riskitason rahoituspalveluja. Koska Business Finlandin toiminnalla tavoiteltavat hyödyt syntyvät suurelta osin pitkällä aikavälillä ja osin välillisten mekanismien kautta, toiminnan välittömät kustannukset katetaan käytännössä kokonaan valtion budjettivaroista.

Eduskunta päättää Business Finland -kokonaisuuden toimintaresursseista osana valtion vuosittaista talousarviota. Talousarvioprosessin yhteydessä eduskunta päättää samalla varojen käytön seurannassa käytettävistä tavoitteista ja mittareista.

Innovaatorahoituskeskuksella on käytettävissään myöntövaltuuksia ja määrärahoja.

Innovaatorahoituskeskus Business Finland saa käytännössä kaikki rahat oman toimintansa kuluja kattamiseen valtion budjetista toimintamäärärahoina. Myös lakisääteisen rahoitustoiminnan hoitamiseen käytettävät rahoitusvaltuudet sekä aikaisemmista rahoitussitoumuksista aiheutuviin maksuihin tarvittavat määrärahat osoitetaan Business Finlandin käyttöön suoraan valtion budjetissa tai valtion budjettivaroja koskevilla ministeriöiden erillispäätöksillä. Vain joitakin kokonaisrahoitukseen nähden pieniä rahoituseriä (vähemmän kuin miljoona euroa vuodessa) tulee Business Finlandin käyttöön korvauksena sen panostuksista kansainvälisiin yhteistyöhankkeisiin, kuten Eurostars-ohjelmiin ja Era-Net-projekteihin.

Business Finland Oy:n toiminnan rahoitus muodostuu pääosin Innovaatorahoituskeskus Business Finlandin teettämien palveluiden korvauksesta. Palvelujen sisältö ja niistä maksettava korvaus määritellään vuosittain tehtävässä palvelusopimuksessa. Vuonna 2018 Innovaatorahoituskeskus Business Finland myönsi lisäksi talousarviolakien sekä työ- ja elinkeinoministeriön ohjeistuksen perusteella Business Finland Oy:n toteuttamiin kasvuohjelmiin valtionavustuksia. Business Finland Oy voi myös joissakin tapauksissa periä viraston kanssa solmimansa sopimuksen perusteella suorittamistaan tai hallinnoimistaan tehtävistä palvelujen tuotantokustannusta vastaavan maksun kokonaan tai osittain palvelua käyttävältä taholta. Yhtiön ja viraston välinen suhde täyttää julkisista hankinnoista ja käyttöoikeussopimuksista annetun lain sidosyksikkösuhteelle määritetyt edellytykset, minkä vuoksi virasto ostaa palvelut yhtiöltä kilpailuttamatta.

Laki ja asetus innovaatorahoituskeskus Business Finlandista ja Business Finland -nimisestä osakeyhtiöstä mahdollistavat pienten rahoituspäätösten siirtämisen Business Finlandin tehtäväksi. Pienten, enintään 100.000 euron suuruisien de minimis -ehtoisten rahoituspäätösten siirtoa valmisteltiin vuoden 2018 aikana siten, että toiminta voitiin aloittaa 1.1.2019. Tarvittavat säädösmuutokset tehtiin valtioneuvoston asetukseen Innovaatorahoituskeskus Business Finlandista ja Business Finland -nimisestä osakeyhtiöstä säädösmuutoksella 1374/2018, joka astui voimaan 1.1.2019.

1.7 Vastuu päätöksistä ja sitoumuksista Business Finlandissa

Innovaatorahoituskeskus Business Finland ja Business Finland Oy ovat oikeudellisesti toisistaan erillisiä organisaatioita. Virasto ja yhtiö vastaavat pääsääntöisesti kumpikin omassa organisaatiossaan tehdyistä päätöksistä ja sitoumuksista, eivätkä ole omistus- tai ohjaussuhteen johdosta suoraan vastuussa toistensa sitoumuksista.

Virasto on osa Suomen valtiota, joten viraston tekemistä päätöksistä ja sitoumuksista vastaa Suomen valtio. Valtion talousarvio sisältää toiminnassa tarvittavat rahoitusvaltuudet ja määrärahat. Talousarviossa vuosittain määriteltävät rahoitusvaltuudet asettavat enimmäismäärän uusien rahoituspäätösten muodostamille sitoumuksille, joita vastaaviin maksuihin valtio sitoutuu. Valtion vastuusitoumus on välttämätön edellytys sille, että Business Finland voi ottaa rahoituksessa ja palvelutuotannossa kaupallisia toimijoita korkeampia riskejä.

Business Finland Oy vastaa yhtiön tekemistä päätöksistä ja sitoumuksista omaisuudellaan. Jos Innovaatorahoituskeskus Business Finland ei joltakin osin voisi hyväksyä Business Finland Oy:n rahankäyttöä, viraston yhtiölle maksama korvaus jäisi menoja pienemmiksi ja yhtiö päätyisi tekemään tappiota. Samoin kävisi, jos yhtiö ei noudattaisi kasvuohjelmia koskevaa rahoituspäätöstä ja sen valtionapuehtoja ja valtionapu määrättäisiin takaisinperittäväksi.

Valtion vastuu erityistehtävayhtiön mahdollisista talousvaikeuksista rajoittuu pääsäännön mukaan osakepääoman menettämiseen konkurssitilanteessa. Erillisellä päätöksellä eduskunta voi kuitenkin osoittaa talousarviossa määrärahan, jolla yhtiön taloudellista asemaa voidaan parantaa esimerkiksi osakepääomaa korottamalla.

Yhtiö ei toimi itsenäisesti, vaan toteuttaa viraston johtokunnan asettamaa Business Finlandin yhteistä strategiaa ja suorittaa viraston yhtiöllä teettämiä tehtäviä resurssiensa puitteissa. Viraston päätöksenteko Business Finlandia yhteisesti koskevista linjauksista koskee myös yhtiötä. Viraston ja yhtiön välisestä erityissuhteesta johtuen on mahdollista, että viraston omien päätösten perusteella yhtiössä asianmukaisesti toteutettujen toimenpiteiden osalta vastuu toimenpiteestä voisi kanavoitua yhtiön sijaan tai ohella myös virastolle. Yhtiön hallituksella on kuitenkin osakeyhtiölain tarkoittama vastuu tekemistään päätöksistä.

Eri työrooleihin liittyvä valta ja vastuut määritellään Business Finland -kokonaisuudessa selkeästi. Innovaatorahoituskeskus Business Finlandin osalta määrittely tehdään pääjohtajan hyväksymillä työjärjestyksellä ja taloussäännöllä ja Business Finland Oy:n osalta yhtiön hallituksen päätöksellään hyväksymillä ohjeistuksilla.

2 Business Finlandin hallintoelimet

2.1 Innovaatorahoituskeskus Business Finlandin johtokunta

Rahoituskeskuksella on johtokunta, jonka valtioneuvosto nimittää kahdeksi vuodeksi kerrallaan. Nimitysvalta perustuu valtioneuvoston ohjesääntöön (VNOS 6§ kohta 2 keskushallinnon virastojen ja laitosten johtokuntien jäsenten määrääminen). Valtioneuvosto nimittää johtokunnalle puheenjohtajan ja varapuheenjohtajan. Johtokuntaan kuuluu vähintään viisi ja enintään kymmenen rahoituskeskuksen toimialaa tuntevaa henkilöä, joista yksi edustaa työ- ja elinkeinoministeriötä. Johtokunnan jäseneksi ei voida nimittää Business Finlandiin palvelussuhteessa olevaa henkilöä.

Johtokunta ohjaa, seuraa ja valvoo Business Finland -kokonaisuuden toimintaa. Johtokunnan tehtävistä ja toiminnasta on säädetty laissa ja asetuksessa innovaatorahoituskeskus Business Finlandista ja Business Finland -nimisestä osakeyhtiöstä. Johtokunta päättää Business Finland -kokonaisuuden strategiasta ja muista yleisistä toimintalinjoista ottaen huomioon työ- ja elinkeinoministeriön asettamat tavoitteet ja omistajaohjauksen periaatteet ja linjaukset. Johtokunta tuo Business Finlandin johtamiseen laaja-alaista näkemystä toimintaympäristön kehityksestä ja tietoa valtioneuvoston strategioista.

Johtokunta toimii virkavastuulla. Yksikön johtokunnan jäsenet ovat taustastaan riippumatta julkisyhteisön luottamushenkilöitä, jotka vahingonkorvausoikeudellisessa mielessä rinnastetaan virkamiehiin (VahL 4 luvun 2 §:n 4 momentti). Vahingonkorvausasioissa ensisijainen vastuu on aina Suomen valtiolla. Keskeiset taloudelliset vastuut liittyvät Innovaatorahoituskeskus Business

Finlandin tilinpäätöksen hyväksymiseen sekä johtokunnan päätöksentekoon hallinnollisissa nimitys- ja rahoitusasioissa. Lisäksi johtokunnan vastuu ilmenee valvontavastuuna, joka liittyy tavoitteiden toteutumisen seurannan ja sisäisen valvonnan järjestämiseen asianmukaisella tavalla.

Johtokunta toimii päätöksentekotilanteissa kollektiivina. Tarvittaessa asiat ratkaistaan äänestyksellä, jonka ratkaisee yksinkertainen äänten enemmistö. Mikäli äänestyksessä tulee tasatulos, puheenjohtaja ääni ratkaisee.

Pääjohtaja toimii johtokunnan esittelijänä. Pääjohtajalla on läsnäolo- ja puheoikeus johtokunnan kokouksissa. Lisäksi rahoituskeskuksen henkilöstö valitsee johtokuntaan keskuudestaan edustajan, jolla on läsnäolo- ja puheoikeus johtokunnan kokouksissa lukuun ottamatta nimitysasioita. Johtokunta voi kutsua tuekseen myös tapauskohtaisesti valittuja ja pysyviä asiantuntijoita.

2.2 Johtokunnan tarkastusvaliokunta

Business Finlandin tarkastusvaliokunta avustaa johtokuntaa valvontavastuun hoitamisessa.

Tarkastusvaliokunta auttaa johtokuntaa varmistamaan koko Business Finland -kokonaisuuden osalta, että kirjanpito on asianmukaisesti järjestetty ja että sisäinen valvonta, riskienhallinta, compliance-toiminto, sisäinen tarkastus ja tilintarkastus on järjestetty lakien, määräysten ja johtokunnan vahvistamien periaatteiden mukaisesti.

Johtokunnan tarkastusvaliokuntaan kuuluu vähintään kolme jäsentä, joista ainakin yksi on johtokunnan varsinainen jäsen. Loput valiokunnan jäsenistä voivat olla valiokunnan tehtävää alaa hyvin tuntevia ulkopuolisia asiantuntijoita. Johtokunta valitsee tarkastusvaliokunnan jäsenet ja puheenjohtajan kaksivuotiseksi johtokunnan toimikaudeksi kerrallaan.

Tarkastusvaliokunta toimii suunnitelmallisesti ja tuo merkittävät havainnot viivyttelöttä tiedoksi johtokunnalle. Tarkastusvaliokunta laatii toimintaansa varten vuosisuunnitelman ja raportoi toiminnastaan, havainnoistaan ja suosituksistaan johtokunnan kokouksissa aina tarvittaessa esitettävillä tilannekatsauksilla sekä vuosittaisella toimintakertomuksella.

2.3 Innovaatorahoituskeskus Business Finlandin pääjohtaja

Pääjohtaja vastaa kokonaisvaltaisesti Business Finlandin operatiivisesta johtamisesta johtokunnan ohjeiden ja linjausten mukaisesti. Pääjohtaja johtaa Innovaatorahoituskeskus Business Finlandista ja Business Finland Oy:stä muodostuvaa kokonaisuutta ja vastaa toiminnan yleisestä kehittämisestä sekä valvoo, että Business Finlandille kuuluvat tehtävät suoritetaan tehokkaasti ja tarkoituksenmukaisesti. Pääjohtajalla on esittelijän vastuu esitellessään asioita johtokunnan päätettäväksi.

Pääjohtajaa tukee Business Finlandin johtamisessa johtoryhmä, jonka hän muodostaa Innovaatorahoituskeskus Business Finlandin ja Business Finland Oy:n avainhenkilöistä.

Johtoryhmä toimii pääjohtajan johdolla yhtenä Business Finlandin yhteisenä johtamisfoorumina. Pääjohtajalla on muodollinen esimiesasema virastossa työskenteleviin johtoryhmän jäseniin nähden. Lisäksi pääjohtajalla on suoraa esimiessuhdetta läheisesti muistuttava asema myös yhtiössä työskenteleviin johtoryhmän jäseniin nähden. Tämä asema muodostuu siitä, että pääjohtaja toimii Business Finlandin Oy:n omistajaohjaajana ja Business Finland -kokonaisuuden johtajana, minkä lisäksi hänellä on suora tai välillinen esimiesasema viraston henkilöistä nimittämäänsä hallituksen puheenjohtajaan, jonka alaisia yhtiössä työskentelevät johtoryhmän jäsenet muodollisesti ovat.

Johtokunta päättää pääjohtajan sijaisista. Pääjohtajan sijaisena voi virallisesti toimia vain viraston työntekijä.

2.4 Business Finland Oy:n yhtiökokous

Business Finland Oy:n yhtiökokous päättää laeissa ja yhtiöjärjestyksessä yhtiökokouksen tehtäviksi määritellyistä asioista. Yhtiökokous valitsee Business Finland Oy:n hallituksen jäsenet, puheenjohtajan ja mahdollisen varapuheenjohtajan sekä tilintarkastajan vuodeksi kerrallaan. Varsinainen yhtiökokous pidetään vuosittain kesäkuun loppuun mennessä, ja siinä omistajaohjausvaltaa käyttää Business Finlandin pääjohtaja siten kuin laissa ja asetuksessa innovaatio-rahoyhtiö Business Finlandista ja Business Finland -nimisestä osakeyhtiöstä on määritelty.

Osakeyhtiölain mukaan omistaja voi päättää yhtiökokouksen päätösvaltaan kuuluvasta asiasta myös yhtiökokousta pitämättä. Osakeyhtiölain mukaan yhtiökokous voi myös päättää asioista, jota normaalisti kuuluisivat hallituksen tai toimitusjohtajan yleistoimivaltaan, jos hallitus vie asian yhtiökokouksen päätettäväksi. Omistaja voi muutenkin tehdä yksittäistapauksessa päätöksen hallituksen tai toimitusjohtajan yleistoimivaltaan kuuluvassa asiassa.

2.5 Business Finland Oy:n hallitus

Business Finland -kokonaisuus toimii yhtenä toiminnallisena kokonaisuutena, jossa Business Finland Oy:n hallitus ensisijaisesti varmistaa omistajan tahdon toteutumisen osakeyhtiössä. Business Finlandista säädetyn erityislain mukaan Innovaatorahoituskeskus Business Finlandilla ja Business Finland Oy:llä on yhteinen strategia ja pääjohtaja johtaa niiden muodostamaa kokonaisuutta. Omistajaohjausvaltaa yhtiössä käyttää Innovaatorahoituskeskus Business Finlandin pääjohtaja. Yhtiön hallituksen rooli rajoittuu suurelta osin omistajan tekemien linjausten tekniseen hyväksymiseen sekä päätösten täytäntöönpanoon, mikä käytännössä vastaa konsernin tytäryhtiön hallituksen asemaa. Yhtiön hallitus toimii siten, että se turvaa pääjohtajan mahdollisuuden johtaa Business Finland -kokonaisuutta saumattomasti myös yhtiön sijoittuvan toiminnan osalta.

Business Finland Oy:n hallitus kokoontuu tarvittaessa ja päättää vain asioista, jotka lain ja yhtiöjärjestyksen mukaan edellyttävät hallituksen päätöksentekoa. Yleistoimivaltansa perusteella hallitus huolehtii yhtiön hallinnosta ja sen toiminnan asianmukaisesta järjestämisestä. Hallitus tekee siten päätökset esimerkiksi yhtiön ylimpään johtoon kuuluvien henkilöiden nimittämisestä ja erottamisesta sekä heidän työsuhteidensa ehdoista samoin kuin yhtiön palkitsemisjärjestelmästä Innovaatorahoituskeskus Business Finlandia kuultuaan. Hallitus hyväksyy yhtiön puolesta Business Finland -kokonaisuuden strategian ja muut merkittävät Business Finland Oy:n toimintaan vaikuttavat linjaukset. Hallituksen tehtäviin kuuluu yhtiön kirjanpidon ja varainhoidon valvonnan asianmukainen järjestäminen. Hallitus hyväksyy yhtiön vuositilinpäätöksen, huolehtii yhtiökokouksen koollekutsumisesta ja siellä käsiteltävien asioiden valmistelusta omistajaohjauksesta vastaavan pääjohtajan linjausten mukaisesti ja suorittaa tarvittaessa muut laissa hallitukselle säädetty tehtävät.

Hallitusta valittaessa tavoitteena on, että hallituksessa on kokonaisuutena riittävä osaaminen sekä osakeyhtiömuotoisen toiminnan että Business Finland -kokonaisuuden ohjaamisesta. Yhtiön hallitukseen kuuluu 1-5 varsinaista jäsentä. Jos hallitukseen kuuluu vähemmän kuin kolme varsinaista jäsentä, valitaan hallitukseen yksi varajäsen. Yhtiökokous valitsee hallituksen jäsenet yhdeksi vuodeksi kerrallaan. Hallituksen kokoonpanoa koskeva ehdotus valmistellaan omistajaohjauksesta päättävän viraston pääjohtajan linjausten mukaisesti. Hallituksen jäsenet

valitaan virastoon tai yhtiöön palvelussuhteessa olevista henkilöistä ja hallituksen puheenjohtajaksi valitaan virastoon palvelussuhteessa oleva henkilö. Hallituksen jäseniä valittaessa huomioidaan valtionyhtiöitä koskevat tasa-arvonäkökohdat ja virkasuhteisten osalta esteellisyyksymykset.

Hallituksen jäsenten vahingonkorvausvastuuta sääntelee osakeyhtiölaki. Yhtiö vastaa omista päätöksistä ja sitoumuksista omaisuudellaan. Hallituksen jäsenet voivat kuitenkin joutua osakeyhtiölain mukaiseen korvausvastuuseen tässä toimessaan aiheuttamasta vahingosta. Korvausvastuun tarkemmat edellytykset määräytyvät sen mukaan, onko hallituksen jäsenten tehtävässään aiheuttama vahinko aiheutunut yhtiölle itselleen, omistajalle vai kolmannelle osapuolelle. Hallituksella olevan täytäntöönpanovastuun vuoksi hallituksen jäsenet eivät korvausvelvollisuuden edellytysten muutoin täyttyessä vapaudu korvausvastuun uhasta niissäkään tilanteissa, joissa varsinaisen päätöksen yhtiön puolesta olisi tehnyt omistaja. Vastuuriskin johdosta hallituksen jäsenille järjestetään yhtiön toimesta riittävänä pidetty johdon vastuuvakuutusurva.

2.6 Teemakohtaiset advisory board -ryhmät

Innovaatorahoituskeskus Business Finland asettaa teemakohtaisia advisory board -ryhmiä seuraamaan ja tukemaan strategiassa määriteltyihin sisältöteemoihin liittyvää toimintaa. Advisory board -ryhmät eivät osallistu viralliseen päätöksentekoon eikä niiden toimintaan sisälly julkisen vallan käyttöä. Ryhmät tukevat Business Finlandin johtamista ja toimintaa luomalla teemakohtaisesti tärkeitä suoria kontakteja elinkeinoelämän ja muun yhteiskunnan keskeisiin vaikuttajiin ja tuomalla näiden tieto, näkemys, kontaktit ja vaikutusmahdollisuudet hyödyttämään Business Finlandin tavoitteiden saavuttamista. Ryhmät ylläpitävät ajantasaista teemakohtaista näkemystä erityisesti Suomen suhteellisesta kilpailuasemasta, haasteista ja mahdollisuuksista sekä teemakohtaisesta tavoitetilasta ja sen saavuttamiseksi tarvittavista toimenpiteistä.

Advisory boardien teemakohtainen osaaminen ja näkemys hyödynnetään koko Business Finlandin strategiatyössä ja ohjaamisessa. Ryhmät kokoontuvat yhdessä Business Finlandin edustajien kanssa useita kertoja vuodessa, ja ryhmien puheenjohtajat ovat Business Finlandin johtokunnan kuultavina vuosittaisten teemakatsausten yhteydessä sekä aina uusia ohjelma-aloitteita käsiteltäessä.

2.7 Muut elimet

Innovaatorahoituskeskus Business Finland voi asettaa muita yhteistyöelimiä, joilla ei ole virallista päätöksentekoasemaa Business Finlandiin liittyvissä asioissa.

2.8 Johtoryhmä

Business Finlandin operatiivinen johtaminen tapahtuu Business Finlandin johtokunnassa hyväksytyin johdon organisaation mukaisesti. Pääjohtajaa avustaa Business Finland -kokonaisuuden johtamisessa johtoryhmä, joka jäseniä ovat kaikki Business Finlandin palvelualueiden johtajat riippumatta siitä, työskentelevätkö he Business Finland Oy:ssä vai Innovaatorahoituskeskus Business Finlandissa. Pääjohtaja tekee johtoryhmän kokoonpanosta erillisen päätöksen, joten hän voi kutsua johtoryhmän jäseniksi myös muita henkilöitä palvelualueiden johtajien lisäksi.

Johtoryhmän tehtävät ja toimintatavat määritellään Business Finlandin johtoryhmän toiminnan-kuvaus -dokumentissa, jonka pääjohtaja hyväksyy. Johtoryhmä ei tee päätöksiä kollektiivina, vaan

valmistelee asioita päätöksentekoa varten. Toimivaltainen päätöksentekijä voi kokouksessa päättää vastuulleen kuluvan asian.

Johtoryhmä arvioi jatkuvasti uusia mahdollisuuksia ja niiden hyödyntämiseen vaadittavia toimenpiteitä sekä seuraa toimintaa sekä sen tuloksellisuutta, tehokkuutta ja säädöstenmukaisuutta. Toiminnan kokonaisvaltaista seurantaan sekä jatkuvaa strategia- ja suunnittelutyötä varten johtoryhmä kokoontuu säännöllisesti kuukausittain täydessä kokoonpanossaan (leadership team). Tämän lisäksi, ketterän ja tehokkaan johtamisen ja päätöksenteon turvaamiseksi, viikoittain kokoontuu johtoryhmän ydinryhmä (core team), johon kuuluvat pääjohtaja, palvelualueiden johtajat sekä pääjohtajan esikuntaan kuuluva strategisen ohjauksen vastuujohtaja, joka toimii myös johtoryhmän sihteerinä. Johtoryhmän käsittelemiin asioihin kuuluvat esimerkiksi:

- Business Finland -johtokunnassa ja Business Finland Oy:n hallituksessa käsiteltävien ja päätettävien asioiden valmisteleva käsittely, erityisesti Business Finlandin strategian ylläpitoon ja tulosohjaukseen liittyvien asioiden valmistelu.
- Business Finland -kokonaisuudessa tehtävien rekrytointien ja muiden merkittävien resurssimuutosten sekä periaatteellisten linjausasioiden käsittely.
- Business Finland -toiminnan jatkuvuuden, asiakaslähtöisyyden, vaikuttavuuden ja laadun kokonaisseuranta sekä tarvittavista korjaavista ja kehitystoimista ja hyvien käytäntöjen levittämisestä sopiminen.
- Muut mahdolliset pääjohtajan määrittelemät asiat.

3 Sisäinen valvonta ja riskienhallinta

Business Finlandin sisäinen valvonta ja riskienhallinta on järjestetty kolmella toisiaan täydentävällä tasolla:

- **Sisäinen valvonta** on erottamaton osa kaikkea ydintoimintaa ja sen johtamista.
- **Sisäisen valvonnan tuki** (compliance-toiminto ja riskienhallinta) varmistaa ja tukee ydintoimintojen osana tapahtuvaa sisäistä valvontaa.
- **Sisäinen tarkastus** todentaa sisäisen valvonnan tuloksellisuuden ja tuottaa sisäisen valvonnan ja muun toiminnan kehittämisessä tarvittavaa palautetietoa.

Innovaatorahoituskeskus Business Finland valvoo Business Finland Oy:n toimintaa ja voi tarkastaa yhtiön valtioneuvoston toimintaa tarpeellisessa laajuudessa. Yhtiön on annettava salassapitosäännösten estämättä ministeriölle ja rahoituskeskukselle näiden pyynnöstä tiedot, jotka ovat välttämättömiä yhtiön ohjaamiseksi ja valvomiseksi kaikilla edellä mainituilla valvonnan tasoilla.

3.1 Sisäinen valvonta

Sisäinen valvonta on erottamaton ja olennainen osa Business Finlandin kokonaisvaltaista johtamista. Sisäisen valvonnan avulla saadaan kohtuullinen varmuus Business Finlandin toiminnan lainmukaisuudesta, toiminnan tuloksellisuudesta, voimavarojen vastuullisesta ja tehokkaasta käytöstä sekä taloutta ja tuloksellisuutta koskevien ohjeiden ja riittävien tietojen tuottamisesta. Ylin johto vastaa sisäisen valvonnan järjestämisestä, ja kukin esimies ja toiminnon vastuhenkilö vastaavat sisäisen valvonnan toimivuudesta omien vastuidensa osalta. Sisäistä valvontaa toteuttaa koko organisaatio.

Innovaatorahoituskeskus Business Finland huolehtii sisäisen valvonnan asianmukaisesta järjestämisestä Innovaatorahoituskeskus Business Finlandissa ja ohjaa sen järjestämistä Business Finland Oy:ssä. Sisäisestä valvonnasta säädetään sekä valtion talousarviosta annetussa laissa (423/1988) että talousarvioasetuksessa (1243/1992). Valtion talousarviosta annetun lain 24 b §:n mukaisesti viraston on huolehdittava, että sisäinen valvonta on asianmukaisesti järjestetty sen omassa toiminnassa sekä toiminnassa, josta virasto tai laitos vastaa.

Pääjohtaja allekirjoittaa vuosittain vakuutuksen sisäisen valvonnan asianmukaisesta hoitamisesta. Innovaatorahoituskeskus Business Finland arvioi vuosittain toimintakertomuksessa sisäisen valvonnan ja siihen sisältyvän riskienhallinnan asianmukaisuuden ja riittävyyden sekä laatii sen perusteella lausuman sisäisen valvonnan tilasta ja olennaisimmista kehittämistarpeista.

Sisäinen valvonta tukeutuu koko henkilöstön vastuullisuutta korostaviin arvoihin ja toimintakulttuuriin. Business Finlandin organisaatiokulttuuri, code of conduct -kokonaisuus, henkilöstön korkea ammattitaito ja rehellisyys sekä toimintaohjeet ovat sisäisen valvontaympäristön perustana koko Business Finlandissa.

Julkisen vallan käyttöön liittyvää operatiivista toimintaa ohjaa sähköinen toimintajärjestelmä. Julkisen vallan käyttö perustuu ennalta määriteltyihin toimintaprosesseihin sekä niihin liittyviin varmennus- ja hyväksymismenettelyihin Toimintajärjestelmä sisältää keskeisten prosessien kuvaukset ja prosesseja täydentävät toimintaohjeet. Toimintajärjestelmä varmentaa osaltaan Business Finlandin palvelun laatua ja operatiivisten riskien hallintaa. Kuvatuille prosesseille on määritelty omistajat ja ohjausfoorumit, jotka vastaavat prosessien kehittämisestä. Prosesseja arvioidaan vuosittain sekä sisäisillä että ulkoisilla auditoinneilla.

3.2 Sisäisen valvonnan tuki

Business Finlandin compliance-toiminto varmistaa, että organisaation toimintaa harjoitetaan säännösten ja vahvistettujen toimintaperiaatteiden mukaisesti. Compliance-toiminto avustaa organisaation johtoa sekä muita toimintoja toiminnan kokonaislaadun sekä säännösten noudattamattomuuteen liittyvien riskien hallinnassa tarjoamalla aktiivisesti tukea toiminnan oikeudellisten näkökohtien seurantaan ja valvontaan sekä konsultointia toiminnan kehittämiseen. Toiminto auttaa oikeudellisten riskien ja laadun hallinnassa ja lisää toiminnan läpinäkyvyyttä. Compliance -toiminto pyrkii osaltaan turvaamaan omistajan, asiakkaiden sekä suuren yleisön luottamuksen Business Finlandin toimintaa kohtaan.

Business Finlandin riskienhallinta on systemaattista ja jatkuvaa toimintaa, jolla tunnistetaan, arvioidaan ja hallitaan toimintaa ja tavoitteita uhkaavia riskejä. Riskienhallinnan menetelmin turvataan toiminnan perusedellytykset, joita Business Finland tarvitsee toteuttaessaan tehtävänsä häiriöttä, laadukkaasti ja kustannustehokkaasti. Riskienhallinnan menettelytavat suhteutetaan toiminnan laajuuteen ja vastuisiin nähden. Riskinotossa lähtökohtaisesti tuotosten ja vaikutusten tulee olla suuremmat kuin panokset pitkällä aikavälillä.

Riskienhallinta on osa Business Finlandin jokapäiväistä ohjausta ja toimintaa. Vastuu siitä kuuluu kaikille työntekijöille, erityisesti esimiehille ja lähijohtajille johtamansa toiminnan osalta. Johtoryhmän jäsenet vastaavat oman vastualueensa riskienhallinnasta. Pääjohtaja vastaa riskienhallinnan järjestämisestä sekä sen toimivuuden ja tehokkuuden valvonnasta. Johtokunta vahvistaa riskienhallinnan periaatteet ja linjaukset, riskinottohalukkuuden sekä päätösvaltuudet sekä

käsittelee Business Finlandin keskeisimmät riskit ja arvioi riskienhallinnan toimivuuden vähintään kerran vuodessa.

Business Finlandin riskit jakautuvat kahteen pääluokkaan, joita käsitellään eri tavoin. Business Finlandin perustehtävään kuuluu suuria hyötyjä Suomelle mahdollistavien strategisten ja rahoitustoiminnan riskien hallittu ottaminen. Sen sijaan operatiivisen toiminnan riskeihin ei liity vastaavaa hyötynäkökulmaa, ja ne pyritään minimoimaan kustannuksiltaan kohtuullisten hallintakeinojen avulla.

Business Finlandin operatiivisten riskien kokonaisvaltaisella riskienhallintajärjestelmällä on kolme keskeistä, toisiaan täydentävää toimintamallia. Riskejä tunnistetaan, arvioidaan ja niiden hallintaa johdetaan (1) vakio-osana toiminnan suunnittelua ja seurantaa, (2) vuosittain päätettävien riskienhallintatyöpajojen avulla sekä (3) avoimen vinkki- ja palautekanavan tuottaman tiedon pohjalta.

Liiketoiminnoista riippumaton riskienhallintatoiminto vastaa riskienhallinnan raportoinnista ja riskienhallintajärjestelmän ylläpidosta. Riskienhallintatoiminto raportoi suoraan pääjohtajalle ja johtokunnalle. Riskienhallinta toteutetaan tiiviissä yhteistyössä muun sisäisen valvonnan kanssa.

Business Finland -kokonaisuudella on yhteiset väärinkäytöstilanteiden hallintaohjeet ja selvitysten keskitetty tukitoiminto. Yhdessä nämä varmistavat, että mahdolliset väärinkäytöstilanteet tunnistetaan ja käsitellään tehokkaasti ja yhdenmukaisesti koko Business Finlandissa.

3.3 Sisäinen tarkastus

Sisäinen tarkastus tukee Business Finlandia ja erityisesti sen ylintä johtoa tavoitteiden saavuttamisessa tarjoamalla järjestelmällisen lähestymistavan organisaation sisäisen valvonnan, riskienhallinnan sekä ohjaus-, johtamis- ja hallintoprosessien toimivuuden ja tehokkuuden arviointiin ja kehittämiseen.

Sisäinen tarkastus toimii perustoiminnasta riippumattomana toimintona Business Finlandin pääjohtajan alaisuudessa. Tarkastusvaliokunta käsittelee ja pääjohtaja hyväksyy sisäisen tarkastuksen toimintaohjeen ja vuosisuunnitelman. Sisäinen tarkastus raportoi säännöllisesti tarkastuksista ja niissä tehdyistä havainnoista pääjohtajalle, johtokunnalle ja tarkastusvaliokunnalle. Tarkastustoiminnassa noudatetaan alan kansainvälisiä ammatillisia standardeja.

3.4 Taloudellisen raportointiprosessin valvonta

Business Finlandin taloustoimintojen toimintalinjaukset ja ohjeistukset varmistavat taloustoimintojen ja talousraportoinnin hallinnan ja valvonnan. Funding services and finance -palvelualue vastaa taloudellisen raportoinnin prosesseista ja raporteista sekä niiden jatkuvasta kehittämisestä. Keskeisistä talousprosesseista laaditaan prosessikuvaukset, joista vastaa Funding services and finance -palvelualueen johtaja.

Talouden järjestelmiin ja talousraportointiin liittyvistä toiminnoista laaditaan ohjeet, jotka määrittelevät taloustoiminnoissa ja -raportoinnissa käytettävät menettelyt ja laatuvaatimukset. Toimintoihin kuuluvien sisäisten kontrollien sekä täsmäytysten ja tarkastusten avulla varmistetaan toiminnan johtamisen tukena käytettävän seurantatiedon sekä puolivuosi- ja vuosiraportoinnin oikeellisuus, luotettavuus ja oikea-aikaisuus. Nimetyt vastuuhenkilöt ylläpitävät taloudellisen raportoinnin ohjeistusta ja järjestelmiä, jotka ovat kaikkien raportointiin osallistuvien käytettävissä.

4 Ulkoinen tarkastus

4.1 Innovaatorahoituskeskus Business Finlandin ulkoinen tarkastus

Innovaatorahoituskeskus Business Finlandin ulkoisena tarkastajana toimii Valtiontalouden tarkastusvirasto (VTV). VTV toteuttaa ulkoisen tarkastuksen tehtävää tekemällä tilintarkastusta, laillisuustarkastusta ja tuloksellisuustarkastusta. VTV tarkastaa vuosittain Business Finlandin tilinpäätöksen ja laatii siitä tilintarkastuskertomuksen, joka on julkinen asiakirja.

Riippumattomalla ja kansainvälisiin standardeihin perustuvalla tarkastustyöllä varmistetaan, että valtion varoja käytetään eduskunnan päättämiin kohteisiin lakia noudattaen ja järkevästi. VTV:n tarkastustoiminnassa sovelletaan hyvän tarkastustavan ohjeiden perustana ylimpien tarkastusviranomaisten kansainvälisen järjestön INTOSAI:n kansainvälisiä ISSAI-tarkastusstandardeja, jotka tilintarkastusstandardien osalta perustuvat kansainvälisiin ISA-tilintarkastusstandardeihin.

Työ- ja elinkeinoministeriön Business Finlandille antamien tavoitteiden toteuttamista valvoo ministeriön innovaatio- ja yritysrahoitusosasto, jolle raportoidaan kaksi kertaa vuodessa.

4.2 Business Finland Oy:n ulkoinen tarkastus

Business Finland Oy:n tilintarkastajana toimii yhtiöjärjestyksen mukaisesti yhtiökokouksen vuodeksi kerrallaan valitsema Keskuskauppakamarin hyväksymä tilintarkastusyhteisö.

Tilintarkastaja osallistuu pyydettyään vuosittain Business Finlandin hallituksen kokoukseen ja laatii vuosittain raportin hallitukselle. Tilintarkastajan tarkastuskertomus toimitetaan lisäksi Business Finlandin johtokunnalle.

Business Finland Oy:n ja innovaatorahoituskeskus Business Finlandin välisen palvelusopimuksen toteutumista valvoo omistajaohjaajana toimiva Business Finlandin pääjohtaja osana jatkuvaa johtoryhmätyöskentelyä.

5 Palkat ja palkkiot

Business Finlandin hallintoelinten palkitsemisessa sovelletaan työ- ja elinkeinoministeriön palkitsemista koskevia päätöksiä sekä erityistehtävayhtiöiden osalta valtioneuvoston omistajaohjauksen antamia palkitsemisohjeita.

Johtokunnan palkkioiden maksamisessa noudatetaan työ- ja elinkeinoministeriön päätöstä TEM/311/00.03.05.02/2018. Myös pääjohtajan palkoista ja palkkioista päättää ministeriö. Innovaatorahoituskeskus Business Finlandin muiden johtajien palkoista ja palkkioista päättää pääjohtaja Talent and administration -palvelualueen johtajan esityksestä. Business Finland Oy:n palvelualueiden johtajien palkoista päättää yhtiön hallitus pääjohtajaa kuultuaan. Business Finland -kokonaisuudessa ei käytetä maksuperusteisia lisäeläkejärjestelyjä.

Business Finland -kokonaisuudessa mahdollisesti käytettävien tulos- ja kannustepalkkiojärjestelmien periaatteet sekä palkkiotavoitteet vahvistaa johtokunta. Yhtiön osalta toimeenpanoa koskevan päätöksen tekee yhtiön hallitus. Mahdolliset tulos- ja kannustepalkkiojärjestelmät toteutetaan valtio-omistajan antaman ohjeistuksen puitteissa.

Business Finland Oy:n hallituksen mahdolliset palkkiot vahvistaa yhtiökokous. Pääsääntöisesti hallituksen jäsenet hoitavat hallitusjäsenyyteen liittyvät tehtävät osana toimenkuvaansa.

6 Ohjaukseen liittyvä viestintä

Business Finland viestii aktiivisesti ja oma-aloitteisti taloudestaan ja vaikuttavuudestaan. Viestintä perustuu vuosittain päivittyvään viestintäsuunnitelmaan ja erikseen laadittavaan ohjeistukseen, jossa talousviestinnän pääperiaatteiksi todetaan oikean ja riittävän tiedon tuottaminen viipymättä ja läpinäkyvästi yhtäaikaan kaikkien saataville.

Business Finlandin vaikuttavuus- ja talousviestinnästä vastaa pääjohtaja. Taloudellisten tietojen tuottamisesta vastaa Funding services and finance -palvelualue, vaikuttavuusviestinnän sisältötuotannosta vastaa Strategic Support Services -yksikö ja tiedot julkaisee Marketing and communications -yksikkö.

7 Business Finland Oy:n johtoa ja tilintarkastajia koskevat tiedot 2018

7.1 Yhtiön hallitus

Yhtiön hallituksena vuonna 2018 toimi sisäinen, Business Finlandiin palvelusuhteessa olevista henkilöistä koottu hallitus. Virastosta ja yhtiöstä muodostuvan Business Finland -kokonaisuuden yhteisen hallintomallin mukaisesti yhtiön hallituksen tehtävänä oli ensisijaisesti varmistaa konsernin tytäryhtiön hallituksen asemaa vastaavasti omistajan tahdon toteutuminen osakeyhtiössä. Hallitus kokoontui toimintavuoden aikana yhteensä 18 kertaa ja päätti asioista, jotka lain tai yhtiöjärjestyksen mukaan tai asian merkittävyyden vuoksi edellyttivät hallituksen päätöksentekoa. Hallituksen kaikki jäsenet olivat paikalla kokouksissa.

Business Finland Oy:n hallitus 1.1.-31.12.2018		
Hallituksen puheenjohtaja	Innovaatorahoituskeskus Business Finland, Senior Director, Legal & Admin	Marianne Asikainen, s. 1969
Hallituksen jäsen	Business Finland Oy, Legal Counsel	Mirja Huovinen, s. 1968
Hallituksen jäsen	TEM, Innovaatiot ja yritysrahoitus -osasto, lakimies (työkierrossa Innovaatorahoituskeskus Business Finlandista)	Maija Lönnqvist, s. 1975

7.2 Toimitusjohtaja ja muu johto

Yhtiöllä ei ole ollut toimintavuoden aikana toimitusjohtajaa. Yhtiön toimitusjohtajana 31.12.2017 saakka toiminut Markus Suomi toimi hallintojohtajan roolissa siirtymäkauden ajan maaliskuun loppuun saakka.

Toimintavuoden alkaessa yhtiön johtoryhmään kuuluivat seuraavat henkilöt:

- Markus Suomi – neuvonantaja, hallintojohtaja
- Antti Aumo – johtaja, ulkomaisten investointien edistäminen
- Pasi Nopanen – johtaja, kansainvälinen verkosto
- Kalle Kivekäs – strategiajohtaja
- Hanna Koivisto – johtaja, henkilöstöyksikkö
- Maija Karhusaari – johtaja, markkinointi- ja viestintä
- Tiina Laino-Asikainen – johtaja, talous ja IT
- Risto Vuohelainen – johtaja, kansainvälistymispalvelut
- Paavo Virkkunen - johtaja, matkailun edistäminen

Toimintavuoden alkaessa Business Finlandin-kokonaisuuden yhteinen johtamis- ja johtoryhmätyöskentelymalli olivat suunnittelu- ja muutosvaiheessa. Muutosvaiheen aikana toiminut Business Finlandin väliaikainen johtoryhmä jatkoi siihen saakka, kunnes uuden organisaatiomallin mukaisesti järjestäytynyt uusi johtoryhmä aloitti työskentelynsä 1.6.2018.

1.6.2018 aloittaneeseen Business Finlandin yhteiseen johtoryhmään kuuluivat seuraavat henkilöt, joista osa oli yhtiön palveluksessa:

- Pekka Soini, Director General, DG's Office
- Ari Grönroos, Funding Services and Finance
- Reijo Kangas, Growth Companies (yhtiön palveluksessa)
- Hannu Kempainen, Strategic Performance Management
- Kalle Kivekäs, BF LAB (yhtiön palveluksessa)
- Teija Lahti-Nuutila, Ecosystems (yhtiön palveluksessa)
- Risto Vuohelainen, Global Network (yhtiön palveluksessa)
- Laura Ylä-Sulkava, Talent and Administration

Lisäksi Business Finlandin yhteiseen, laajennettuun johtoryhmään kuuluivat seuraavat henkilöt:

- Antti Aumo, Invest In (yhtiön palveluksessa)
- Marjo Ilmari, Startup Development (yhtiön palveluksessa)
- Tomi Korhonen, Communications (yhtiön palveluksessa)
- Pekka Sivonen, Digital Transformation of Finnish Industries (yhtiön palveluksessa)
- Paavo Virkkunen, Tourism/Visit Finland (yhtiön palveluksessa)

7.3 Tilintarkastajat

Yhtiön tilintarkastajana toimi tilintarkastusyhteisö KPMG Oy Ab, päävastuullisena tilintarkastajana KHT Heidi Vierros. Tilintarkastajalle on maksettu tilintarkastuspalkkiota tilikaudella 61.294,03 euroa. Tämän lisäksi tilintarkastusyhteisölle maksettiin muista palveluista tilikauden aikana 25.426,00 euroa.

8 Palkka- ja palkkioselvitys 2018

8.1 Palkitsemisen päätöksentekojärjestys

Palkitsemisen päätöksentekojärjestyksen yleiset periaatteet on kuvattu yllä kappaleessa 5.

8.2 Palkitsemisen keskeiset periaatteet

Palkat ja palkkiot

Yhtiökokouksen päätöksen mukaisesti Hallituksen jäsenille ei maksettu toimintavuoden aikana kokouspalkkioita.

Hallintojohtajana toimineelle yhtiön entiselle toimitusjohtajalle maksettiin kiinteää kokonaispalkkaa toimitusjohtajasopimuksen perusteella 30.6.2018 saakka sekä toimitusjohtajasopimuksen mukainen erokorvaus. Palkkaan sisältyy puhelinedun verotusarvo.

Johtoryhmän jäsenille maksettiin kiinteää kokonaispalkkaa, johon voi sisältyä puhelin- ja/tai autoetu. Organisaatiouudistuksen yhteydessä yhtiön jättäneille johtoryhmän jäsenille maksettiin erokorvauksia erillisten sopimusten mukaisesti.

Johdon tulospalkkiomalli

Johtoryhmän jäsenille maksettiin tulospalkkiota huhtikuussa 2018 koko henkilöstöä koskevan vuodelle 2017 vahvistetun yleisen tulospalkkiomallin mukaisesti.

Henkilöstön palkitseminen yhtiössä on perustunut etukäteen asetettujen yhtiön ydintoimintoihin liittyvien mitattavien tavoitteiden toteutumiseen. Tulospalkkiossa ei ole mukana henkilökohtaiseen suoriutumiseen liittyviä osa-alueita. Henkilöstön tulospalkkion enimmäismäärä on tulospalkkiomallia vahvistettaessa ollut enintään 8 %: ia tulospalkkion saavan henkilön vuosipalkasta.

Vuonna 2018 maksetun ja vuoden 2017 tavoitteiden toteutumiseen perustuvan tulospalkkion suuruus oli 2,78 % vuosipalkasta.

Toimitusjohtajan tulos- ja lisäpalkkion määräytymisperusteisiin toimintavuonna 2017 sovellettiin Valtion omistajapolitiikkaa koskevan periaatepäätöksen 13.5.2016 liitteen 2 erityistehtäväyhtiötä koskevia periaatteita, joiden mukaan toimitusjohtajalle maksettavien tulos- ja lisäpalkkioiden enimmäismäärä ei saa ylittää 30 % palkkionsaajan kiinteästä vuosipalkasta. Entiselle toimitusjohtajalle vuonna 2018 maksetun ja vuoden 2017 tavoitteisiin perustuvan tulospalkkion sekä Business Finlandin muutosvaiheen tavoitteiden toteutumiseen perustuvan lisäpalkkion suuruus oli yhteensä 18,23 % vuosipalkasta.

Myös vuodelle 2018 on vahvistettu yhtiön ydintoimintoihin liittyvien tavoitteiden toteutumiseen perustuva yleinen tulospalkkiomalli yhtiön koko henkilöstölle. Tulospalkkio on enintään 8 %: ia henkilön vuosipalkasta.

8.3 Palkitsemisraportti

Hallituksen jäsenille ei maksettu kokouspalkkioita.

Yhtiön entiselle toimitusjohtajalle on maksettu toimitusjohtajasopimuksen perusteella vuonna 2018 palkkaa ja erorahaa yhteensä 209 505,03 euroa ja tulospalkkiota 36 263 euroa. Palkkaan sisältyy puhelinedun verotusarvo.

4.3.2019

Yhtiön palveluksessa toimineille johtoryhmän jäsenille on maksettu vuonna 2018 palkkaa ja erokorvauksia yhteensä 1 455 813,45 euroa ja tulospalkkioita 28 316 euroa. Palkkaan sisältyy mahdollisten auto- ja/tai puhelinetujen verotusarvo.
